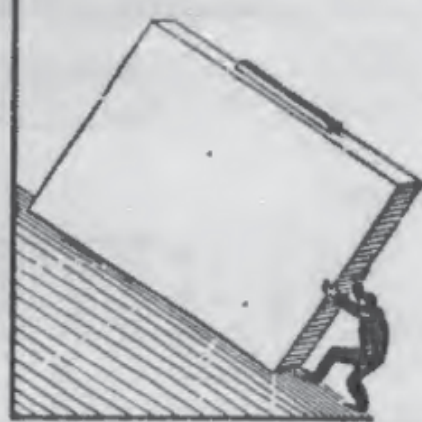

PREDIZBORNE VAROŠARIJE: PRIBOJ

Ko će koga preko Lima

IZBORI '92

Iako žive prag do praga, plot do plota, Muslimani žive u Sandžaku, Srbi u Raškoj oblasti ● Smajo Polimac (SDA): Izgubili smo 4000 birača, ali izlazimo na izbore da pomognemo u rušenju Miloševića ● Goran Čuić (SNO): Da je po zakonu, SDA ne bi mogla na izbore. Muslimani moraju da slušaju, ako neće — neka idu u Tursku i Albaniju

Ako će igde u Srbiji i cejoj SR Jugoslaviji glasačke kutije, spiskovi birača i sami birači, biti „bezbedni“, onda će to, svakako, biti u Priboju. Posle burnih oktobarskih zbivanja i otmice 17 Muslimana iz Sjeverina, ovde se, naime, broj „specijalaca“, običnih policajaca i vojnika, „opasno“ približava broju stanovnika, a u nekim selima ih je već dobro premašio.

Iako sam grad deli plahovita reka, Srbi i Muslimani još, na sreću, nisu podelili reku; nemaju ni odvojene korzoe, niti „naš“ i „njihov“ deo čaršije, opštine... Iako žive tu, prag do praga, plot do plota, Muslimani, ipak, žive u Sandžaku, a Srbi u Raškoj oblasti; jedni „dišu“ orijentom, drugi, u poslednje vreme, potenciraju onaj drugi, doskora zaboravljeni, pravoslavni „imidž“. I, uz izuzetke niti spomena vredne, imaju dve istine, od kojih suočavamo dve najkarakterističnije...

Ko je, zapravo, u Priboju ugrožen?

Ako sedite u polupraznom hotelu „Lim“, čiji su najbrojniji (i, za ne poverovati: obema stranama najmiliji) gosti pripadnici posebnih jedinica milicije, možete, možda i prebrzo, doneti zaključak da su ugroženi samo Muslimani. Jer, tu negde, u pribojskoj noći, s vremena na vreme „zapuca“ iz automatskog oružja, a — valjda nije sporno — ne pucaju Muslimani. U „dramatičan položaj“ muslimanskog življa uverava nas Smajo Polimac (iz Ruda po mestu rođenja), lider pribojske Stranke demokratske akcije, potkrepljujući to i podatkom da se iz ove opštine, od aprila, iselilo šest i po hiljada Muslimana. Reč je o onima koji su beg od rata na bosanskoj strani i eksplozivne situacija u Priboju, potražili u Turskoj, Makedoniji, na Zapadu; reč je i o blizu 1000 raseljenih lica („izbeglica u sopstvenoj domovini“) iz obližnjih sela, iz Sjeverina, Milanovića, Voskovine...

— Među tim ljudima je i 4000 potencijalnih glasača SDA, stranke koja je, na decembarskim izborima 1990, uzela 95 osto glasova muslimanskog naroda, objašnjava Polimac činjenicu da je SDA „spremna na saradnju“, zbog čega i uprkos nepovoljnim uslovima, izlazi na predstojeće izbore.

Muslimani se nadaju da će, nakon izbora, „kada padne sadašnja vlast“, i za njih nastupiti bolji dani. Zbog toga SDA i „ima nameru da demokratskoj opoziciji pripomogne u rušenju Miloševića“, a sam Polimac naročito pohvalne reči ima o Milanu Paniću, DEPOS-u, i ovdašnjem republičkom poslaniku iz SPO-a Zoranu Čirkoviću. Od nove vlasti, SDA očekuje da — s obzirom da od cepanja Srbije nema ništa — Ustavom prizna Muslimane kao narod, da omogućiti povratak svih onih koji su iz Sandžaka pobešli pod presijom, iz straha, nesigurnosti...

— Ustav jedne zemlje „piše“ se kroz knjige, u školi, na poslu. Muslimana nema ni u policiji, ni u sudstvu, u vojnim odsecima, kaže Polimac. Ako postoji sumnja da Sandžaklije ratuju u Bosni, za to postoje organi državne bezbednosti. Ja tvrdim da tamo ratuju samo ljudi koji su ranije otišli u BiH, koji su njeni državljani... I ja bih branio Srbiju — druge domovine nemam — kad bi ona bila napadnuta.

Lider SDA tvrdi da su priče o „sandžačkom vojničkom prisustvu na strani Armije BiH“ apsolutne

PRVA AKCIJA — RAZORUŽANJE MUSLIMANA: Goran Čuić (SNO)

neistine „sračunate na širenje još većeg jaza između Srba i Muslimana“, jednako kao i priče o enormno velikom prisustvu muslimanskih izbeglica oko Priboja. Polimac kaže da su izbeglice ovde svraćale samo „na proputovanju“ i navodi primer sa blizu 3000 izbeglica iz Višegrada koje je ovdašnja vlast vratila u Višegrad, odakle se posle bivša JNA povukla. Ali, unatoč svemu, Smajo Polimac odbija mogućnost da u Priboju dode do

Rad „na duge staze“

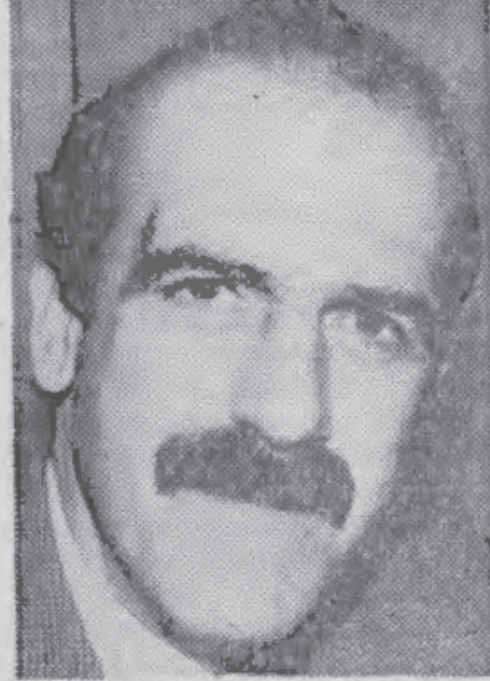
Sa samo 23 godine, Pribojac Predrag Čirković, predsednik omladine SNO za Jugoslaviju, nalazi se na listi kandidata stranke za savezne izbore.

— Ako Bog da, a daće, pa uđem u Skupštinu, zalagaću se za pravu skupštinu svih srpskih zemalja. Poćemo konačno i mi, kao i Muslimani da radimo na duže staze — kaže Čirković.

— Vratimo ljude crkvi, osvestićemo ih, daćemo im sveto pismo u ruke da nauče kad im je krsna slava. Izgradimo što više crkava, ići na ujedinjenje pravoslavija. Tu je i rešenje za Rašku oblast. Muslimani se plaše Boga, a kada mi počnemo da verujemo u Boga oni će sami početi da beže. Oni se pravog Srbina boje i moraju se vratiti pravoslaviju od kog su i nastali. Pošto nam vera prizoaje pokajanje oni se mogu pokajati. Svi oni koji budu poštovali ono što nam je sveto mogu ovde živeti, ko ne bude može da ide, biće protezan. U SUP-u ne mogu raditi svakakvi ljudi već samo oni odani srpstvu. Potrebno je otvoriti jednu radio stanicu koja bi se zvala „Vera“ na kojoj treba da se čita samo sveto pismo da bi ljudi naučili ko su“ — objašnjava Čirković svoju predizbornu platformu.

međunacionalnih konflikata. No...

— Ako bi do požara, ipak, došlo, to mogu doneti samo sa strane (na obe strane ima ekstrema). Druga mogućnost je da to insceniira vladajuća partija, ako predoseći

BRANIO BIH SRBIJU: Smajo Polimac (SDA) (СНИМИО: М. ЦВЕТКОВИЋ)

da gubi vlast, smatra Smajo Polimac.

A ako se, recimo, pomerite samo sto metara od hotela „Lim“, uzbrdo, ka muslimanskom naselju Čitluk i, usput, svratite u kafić koji drže momci iz Srpske narodne obnove — svi zaključci do kojih ste došli u hotelu, pašće u vodu.

— Ovde su ugroženi Srbi, a ne Muslimani. Mi nemamo nikakvih prava, a kad je ministar Grubač dolazio — posle su samo još više pritezali Srbe. Ugljanin kaže da će da odvoji Rašku oblast, a mi ćemo, u tom slučaju, da pridemo Srpskoj Bosni, poručuje Goran Čuić, starešina SNO Zlatiborskog okruga.

Samo u Priboju, ova stranka ima 600 članova i poprilično veliki uticaj, pa se predsednik Čuić nada da će na predstojećim izborima uzeti 70 posto glasova. Na pitanje šta će prvo promeniti ako osvoje vlast na lokalnom nivou, Čuić zagonetno odgovara:

— Videćemo šta ćemo promeniti, to neka bude naša mala tajna. Napravićemo prvo jednu jaku radio-stanicu i TV-centar koji će širiti istinu o Srbima. Muslimani moraju da slušaju. Ako hoće Tursku i Albaniju, neka idu tamo, ovde to neće proći, ovde je Srbija i ovo je srpsko.

U SNO tvrde da je desetak hiljada Muslimana iz Priboja i Prijepolja u „zelenim beretkama“, a još 20.000 muslimanskih izbeglica „sedi u Priboju i okolnim selima i nešto čekaju“. Zato u SNO planiraju da kada uzmu vlast — prva akcija bude razoružavanje Muslimana.

— Za srpstvo ćemo uraditi sve, ali nikog nećemo ugrožavati. Radićemo po zakonu i Ustavu. SDA — da je po zakonu — ne bi mogla ni da izade na izbore. Mi tražimo da se zabrani njen rad. Normalno bi bilo da SDA radi u ilegali, kaže Čuić.

Na našu primedbu da će, makar u odborničkim klupama, hteli — ne hteli, jedni uz druge sedeti predstavnici SDA i SNO, vođa SNO odgovara:

— Kako su sada podeljene izborne jedinice, njih će biti pet-šest. Ali, ni to nije pošteno prema Srbima. Mi smo išli u rat, borili se, oni su sve to bojkotovali, a sad hoće da dele vlast. Nikakve tu logike nema...

Grmljavina artiljerijskih oruđa u Priboju se i dalje čuje, ali, na sreću, još uvek samo „sa one strane“.

Z. ŠAPONJIĆ
C. MILIVOJEVIĆ